

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller.

Mr RENE VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

DE HERVORMING VAN HET HOOGSTE GERECHTSHOF IN V. S. A.

Gedurende de laatste verkiezingscampagne zweeg voorzitter Roosevelt liefst over het *Supreme Court*. Doch, met zijn overweldigende zegepraal, veranderde zijn houding : De ommekeer was van zulk een aard dat hij door menigeen als weinig loyaal beschouwd werd. Reeds in zijn boodschap van 6 Januari 1937 tot het Congres, kregen de negen oude heeren van Washington een ernstige waarschuwing : volgens den voorzitter voldeed de Constitutie volkomen aan de eischen des tijds; alleen hoefde men ze op verstandige wijze uit te leggen. De opwekking zinspeelde niet zoozeer op de invalidatie van het *N. R. A.*, waarvan hij toegaf dat het niet volkomen orthodox was, dan wel op andere gevallen als het *A. A. A.*, de *Guffey Coal Act*, en de *New York Women's Minimum Wage Law*. Twee weken later, in zijn tweede inhuldigungsrede, hernieuwde hij de vermaning. Aldus was, bij het publiek, de belangstelling voor een probleem, dat in 1936 zoo veel stof had opgejaagd, weer wakker geschud.

Toch bevredigde de herrie in de pers en in het Congres Roosevelt niet. Plots, op 5 Februari, kwam hij met een voorstel voor den dag, dat het Hoogste Hof voor de zwaarste crisis van zijn bestaan plaatste.

Hij verklaarde onbewimpeld dat nieuw bloed voor het gerecht onontbeerlijk geworden was. Oude mensen, meende hij, denken dat niets is

veranderd; ze bekijken de wereld door brilglazen die slechts voor de nooden van vergane geslachten aangepast zijn; daarenboven moest het rechterlijke personeel uitgebreid worden om gemakkelijker het werk te kunnen afdoen. Van daar zijn voorslag : aan den voorzitter zou, wat het Hoogste Hof betreft, de macht gegeven worden, tot een getal van vijftien leden toe, een nieuwen rechter te benoemen voor ieder magistraat die binnen de zes maanden van zijn zeventigste geboortjaar, geen ontslag zou nemen : aldus waren alleszins zes nieuwe benoemingen te voorzien. De ontslagnemer zou zijn volle wedde blijven genieten. Verdere maatregelen werden ook, met het oog op de modernisatie van het gansche *Federal Court System*, voorgesteld.

Het plan bracht een geweldige ontroering te weeg. Bainbridge Colby, staatssecretaris in Wilson's cabinet, noemde dien dag een «*shameful day*»; de *Liberty League* teekende, eens te meer, luidruchtig protest aan; het gewone volk bleef niet ten achter : men berekende dat, moest de eerste opschudding voortduren, de secretarissen van het Congres, tusschen 500.000 en 1.000.000 brieven en telegrammen over het geval zouden ontvangen.

De tegenstrevers ontdekten aanstonds de zwakke plek van voorzitter's redeneering. Eerst heeft de frischheid van geest niets met den lichamelijken ouderdom te maken. Toen, in den

tijd, Chief Justice O. W. Holmes, op negentigjarigen ouderdom retireerde, was hij, verstandelijk gesproken, jonger dan zijn jongste collega's die allen tot een later geslacht behoorden; Justice Brandeis is een der oudste leden van het huidige Hof, maar tevens een der meest vooruitstrevende; Justice Roberts, één van de jongste, behoort tot het «*fundamentalist block*». Benoeming van nieuwe rechters, — zooals senator Burton K. Wheeler, democratische leider van de oppositie tegen Roosevelt's voorstel, en eveneens Raymond Moley, vroeger lid van het *Brain trust* lieten opmerken — waarborgt een kentering in de gezindheid van het Hof niet in het minst: de geschiedenis heeft het bewezen. Wat een betere werking betreft, wedervoer Chief Justice Hughes aanstonds, dat er hoegenaamd geen achterstel bestond; hij herinnerde aan een vroeger experiment van denzelfden aard, dat volgens den toenmaligen Justice Story, slecht zou afgelopen zijn: toen het getal leden van zes op acht gebracht werd, had de vermeerdering veeleer een vertraging van de activiteit voor gevolg. Die tegenwerpingen zijn doeltreffend. Ze doen de plannen van Roosevelt in hun waar daglicht verschijnen: ze zijn niets anders dan een politieke zet.

Deze houding is echter in de Amerikaansche traditie: vijfmaal — in 1807, 1837, 1863, 1866, 1869 — is het getal leden van het *Supreme Court* gewijzigd geworden, en steeds met bloote politieke doeleinden. Zoo had, in de *Dred Scott decision* van 1856, Chief Justice Taney verklaard dat het Congres geen grondwettelijke macht bezat om slavernij in de Staten te verbieden: in het begin van den burgeroorlog, nam een van de rechters, Campbell, ontslag, en in de drie volgende jaren stelde Lincoln zes nieuwe rechters aan, die met het Noorden sympathiseerden: hij deed dan nadien ongeveer wat hij wilde. Grant deed twee nieuwe benoemingen om het Hof te bewegen de vroegere rechtspleging nopens de geldpolitiek — het vermaarde *Legal Tender case* — te veranderen.

De inmenging van de politiek in zake *Supreme Court* is volkomen gewettigd. Sedert lang is dit korps een soort behoudsgezinde derde Kamer geworden in het land. Verscheidene omstandigheden werkten aan deze ontwikkeling mede. Wel eerst de verklaring van John Marshall, Chief Justice van 1801 tot 1835, die in het *Marbury v. Madison case*, van 1803, den regel vastlegde dat «een wet in tegenstelling met de Constitutie

ongeldig is, en de gerechtshoven, evenmin als de andere staatslichamen, er door gebonden zijn.

Het Hof besluit aldus in hoogste instantie wanneer het er op aankomt te weten of de Grondwet, ja dan niet, overtreden is. Vóór deze rechtspleging was het Hof slechts een instelling wier aanzien van dat van haar leden afhing, en eigenlijk niet grooter was dan dat van om 't even welk ander staatslichaam: van nu af werd haar de mogelijkheid geboden het hoogste gezag te worden der Republiek. John Marshall was een federalist. Gedurende zijn lang voorzitterschap gaf hij aan de uitspraken van het Hof, een nationalistische zwenking. Die trek is, ook na hem, gewoonte gebleven, alhoewel steeds de sociale en economische strekkingen van den tijd hun invloed lieten gelden.

De machtsuitbreiding van het *Supreme Court* ware echter niet mogelijk geweest zonder de leemten en gebreken van de grondwet. De Amerikanen zijn bijzonder trotsch over hunne Constitutie. In werkelijkheid waren de Vaders niet zeer tevreden met hun werk: de broeiende warmte, de vermoeidheid, de politieke noodzakelijkheid om tot een akkoord te komen, werkten samen om het heiligste dokument der Natie maar goed te keuren zooals het er, na wekenlange debatten, uitzag. Naar aanleiding der onzekerheid die den tekst aankleeft, — hoe zou men het eensgezind kunnen worden over den zin van «*arbitrary*», of «*unreasonable*», of «*due process*»? — is het mogelijk geweest, ongeveer naar goeddunken, een interpretatie te geven die overeen kwam met de wenschen van de rechters, en ze eveneens, naar hartelust, te veranderen.

Zoo is geleidelijk het *Supreme Court* een politiek lichaam geworden, en des te gemakkelijker dat de rechters meest, vooraleer hun zetel te bekleeden, het grootste deel van hun leven in politiek, handel of bedrijf hebben doorgebracht. Dat ze daarbij eerlijk overtuigd zijn alleen in rechte te oordeelen, verandert niets ter zake.

De politieke tendens van het Hof is doorgaans een conservatieve geweest. Om ze te doen zegevieren werd het XIVe amendement veel gebruikt; het bepaalt dat «geen staat een wet zal maken of doorvoeren, die de voorrechten of immuniteiten van Amerika's burgers zou kortwieken, noch dat een staat eenig persoon zal ontdoen van zijn leven, vrijheid of eigendom, zonder regelmatige wetstoepassing, noch aan eenig persoon onder zijn juridictie gelijke bescherming van de wet zal ontzeggen». Het is de zoo-

gezegde «*due process clause*». Ze heeft ruime toepassing gevonden, en werd aangehaald, niet alleen om de rechten van den enkeling te beschermen, maar ook die van de vennootschappen. Ze hielp het Hof om de eerste *Income Tax Law* en de eerste *Child Labor Law* te kelderen. In den strijd tusschen kapitaal en arbeid, werd ze gedurig tegen de werklieden uitgespeeld. In de eerste twintig jaren van deze eeuw, gingen bijna alle auteurs, — Merriam, Myers, Freund, Goodnow, Pound, Wigmore — akkoord om die reaktionnaire trek vast te stellen en te laken.

In deze atmosfeer werd het *New Deal* aan 't oordeel van het Hof onderworpen. De gevallen, — van Januari 1935 tot Januari 1937: latere vonnissen zijn me nog niet onder het oog gekomen — waren: de *hot oil cases*, de *gold clause cases*, het *rail pension case*, het *Humphrey removal case*, het *Frazier-Lemke Act case*, de *N. R. A. cases* (*Schechter*), het *A. A. A. case*, het *rice processing tax cases*, het *T. V. A. case*, het *S. E. C. case* (*Jones*), de *Guffey Act cases*, het *Municipal Bankruptcy Act case*, het *neutrality case* en het *prison labor case*, die ik elders uitvoerig heb besproken (1); volledigheidshalve, alhoewel het niet strikt tot het *New Deal* behoort, moet ook met het *New York Minimum Wage Law case*, rekening gehouden worden. Vier uitspraken liepen ten gunste van het *New Deal* uit: zoo werd nl. erkend dat, in de constitutie, voor het congres het recht opgesloten lag in alle private overeenkomsten de goudclausule te schrappen (*gold clause cases*); eveneens werd, ter aanleiding van de *Neutrality Resolution* van 1934, het recht van den voorzitter bevestigd, in buitenlandsche zaken, alléén en almachtig als éénig orgaan van het Federale bestuur te beslissen (*neutrality case*); in het *prison labor case* bevestigde het Hof het recht van het Congres, den handel tusschen de Staten te regelen; in het *T. V. A.* geval kreeg, onder bepaalde voorwaarden, 't Federaal bestuur de bevoegdheid electriciteit te produceeren en te verkoopen. De overige vonnissen waren van dien aard dat, van de gewichtigste brokstukken van het *New Deal*, niets meer overbleef.

De rechtelijke controversies die in deze gevallen tot uiting kwamen liepen namelijk over twee stellingen van constitutioneel recht: De eerste, nopens de machtsverdeeling tusschen het Federale bestuur en de Staten; de tweede nopens de machtsverdeeling tusschen den wetgegenden en den uitvoerenden tak van het Federale bestuur.

Meer bepaald kwamen in het gedrang: de *commerce clause*, de *tax clause*, de *currency clause*, de *bankruptcy clause*, de *property clause*, de *due process clause*; het Xde amendement, dat al de machten, die niet tot de Vereenigde Staten gedelegeerd zijn, aan de Staten of aan het Volk toekent, was dikwijls schering en inslag van de discussie.

Het is echter nutteloos op die juridische haarklieverij in te gaan. De rechtelijke redeneering is slechts een scherm geweest om de zeker onbewuste, maar alleszins doorslaggevende vooringenomenheid der rechters te dekken. Dit blijkt nl. uit het feit dat de meeste vonnissen — dat tegen het N. R. A. uitgezonderd — niet met éenstemmigheid, maar met een verdeeling van stemmen van vier tegen vijf, of drie tegen zes geveld werden. Er vormden zich, in het Hof, twee wel afgescheiden groepen: de vooruitstrevende, met Brandeis, Cardozo en Stone; de behoudsgezinde, met Justice Mc Reynolds aan het hoofd; meer dan eens hebben ze wederzijds gezinspeeld op het feit dat het de tegenstrevers meer om *prejudices* te doen was, dan om recht.

Hoe het geschil, dat voor U.S.A. van levensbelang is, zal beslecht worden, kan niemand voorspellen. Het voorstel-Roosevelt heeft sterke tegenkanting verwekt. De doorsnee-Amerikaan blijft voor zijn Hof een soort bijgeloovigen eerbied kosten: een poging om het in te palmen vindt bij hem geen gunstig onthaal. Liefst zou hij geen veranderingen brengen aan een lichaam waavan zes leden op negen meer dan zeventig jaren oud zijn: met een beetje geduld komt alles in orde. Des te meer dat met de laatste vonnissen, die van Mei, het Hof zich inschikkelijker heeft getoond. Doch Roosevelt schijnt halsstarrig op zijn stuk te blijven staan. Nog op 4den Maart, op een diner ter herinnering aan zijn eerste inhuldiging, zei hij, op een toon die contrasteerde met zijn gewone goedmoedigheid, dat de tijd voor handelen aangebroken was. Niettemin had reeds, met een bedachtzame traagheid, het *Judiciary Committee* van den Senaat, het verhoor over President's voorstel tot op 10den Maart verschoven. Een vloed van amendementen is middelerwijl losgekomen. Senator O'Mahoney, uit Wyoming, stelt voor dat geen Congreswet als ongrondwettelijk door de lagerehoven zal mogen geweerd, en dat een invalidatie, slechts bij een meerderheid van twee derden der stemmen in het Hoogste Hof zal mogen geschieden! Het *Wheeler Bone* amendement voorziet dat

een wet die door het Hoogste Hof als ongrondwettelijk vernietigd is, weer kan geldig gemaakt worden door een stemming van twee derden in ieder Huis, na een algemeene verkiezing der Congresleden; senator Norris stelt voor dat rechters niet meer dan 9 jaren in het *Supreme Court* of in de lagere Hoven zullen mogen zetelen; senator Burke wil de rechters op 75 jaar tot ontslag verplichten, terwijl senator Ellender dit wil doen op zeventig jaar.

Nu worden de vooruitzichten voor Roosevelt met den dag gunstiger. De eerstvolgende gebeurtenissen kunnen, weliswaar, een onvoorziene kentering te weeg brengen, en misschien zal alles niet verder gaan dan een benoeming van *New Dealers*, wanneer normaal, door afsterven of ontslag, de plaatsen openkomen.

Prof. Dr J. P. Haesaert (Gent).

(1) Zie: J. P. Haesaert: *La portée politique du New Deal*, 1937, bl. 67 vlg.

KRONIJK VAN HET NEDERLANDSCHE RECHTSLEVEN

MAART-APRIL 1937

De belangrijkste gebeurtenissen op juridisch gebied hebben in de periode, waarover dit verslag loopt, ongetwijfeld op het terrein der wetgeving plaats gevonden. Twee wetsontwerpen werden ingediend, die elk een onderwerp van privaatrecht betreffen, dat lang in het middelpunt van de belangstelling der juristen heeft gestaan, de stichtingen en het kinderrecht, het laatste bovendien van zeer groot praktisch belang.

Met de stichtingen was het naar Nederlandsch recht merkwaardig gesteld: een wettelijke regeling ontbrak volkomen. Toch heeft men altijd aangenomen, dat dit van ouds bestaande instituut ook onder de geldende codificatie bestaanbaar was gebleven en zoo had zich geleidelijk een jurisprudentie ontwikkeld, die verschillende hoofdbeginselen van stichting-recht had vastgelegd. In de laatste jaren was er zelfs een sterke toeneming merkbaar van de neiging om weldadige en zelfs wel voor andere doeleinden den organisatievorm van de stichting te kiezen. Onder die omstandigheden is het begrijpelijk, dat de regeering ondanks het feit, dat praktische moeilijkheden zich niet of nauwelijks hadden doen gevoelen, van meening is geweest, dat een zoo belangrijk onderwerp niet geheel zonder wettelijke regeling mocht blijven.

Artikel 1 van het ontwerp, bepalende: « Eene stichting is eene bij eenzijdige handeling in het leven geroepen, afzonderlijk beheerde instelling, welke de bestemming heeft, met behulp van een daartoe door den insteller afgezonderd vermogen een, niet op winst gericht, door hem vastgesteld doel te verwezenlijken. Zij komt tot stand hetzij onder de levenden bij notarieele

acte, hetzij bij openbaren uitersten wil. Zij is rechtspersoon », bevestigt practisch het geldende recht. Wel had dit het vereischte van een notarieele acte nimmer uitdrukkelijk opgesteld, maar practisch schijnt oprichting anders dan bij zoodanige acte of bij testament zoo goed als niet te zijn voorgekomen.

Belangrijker was de thans afdoend ontkenkend beantwoorde vraag, of een stichting met een commercieel doel mogelijk moest worden geacht. Nochtans zullen zulke stichtingen, die thans reeds opgericht zijn, volgens artikel 16 van het ontwerp (zie de toelichting) blijven bestaan. Van de bijzonderheden der regeling verdienen vermelding het in het leven roepen van een centraal stichtingenregister, het scheppen van de mogelijkheid tot wijziging van het reglement der stichting door de rechtbank in verband met onvoorziene omstandigheden, de regeling der nietigverklaring eener stichting door de rechtbank op grond, dat haar reglement niet aan de wettelijke minimumeischen voldoet en die welke ontbonden verklaring door de rechtbank mogelijk maakt op grond, dat het doel der stichting niet meer kan worden bereikt, het toezicht van het openbaar ministerie en tenslotte de afzetting van bestuurders door de rechtbank wegens niet-naleving der reglementen en wegens wanbeheer. Men vindt het ontwerp in Bijlage 173 van het Nederlandsch Juristenblad en een critische bespreking ervan, door Prof. Mr. J. C. van Oven, op blz. 441 van dat blad.

Had de stichting onder gebrek aan belangstelling van den wetgever te lijden gehad, bij het kinderrecht waren het de nadeelige gevol-

gen van een intense belangstelling, die om verbetering vroegen. Sedert de (burgerlijke en strafrechtelijke) kindernetten van 1901 en de wet van 1909 betreffende de alimentatie van natuurlijke niet-erkende kinderen bezit ons land een zeer modern en zorgvuldig uitgewerkt, door de betrokken organen met medewerking van tal van particuliere vereenigingen met groote liefde toegepast kinderrecht. Het was de algemeene belangstelling, die voor deze toepassing bestond, die ertoe geleid heeft, dat de wetgever herhaaldelijk in de praktijk gebleken onvolmaaktheden dier regelingen heeft aangevuld. Aldus was een geheel ontstaan van ongewoon omvangrijke en zeer moeilijke overzienbare voorschriften, waarin ook een jurist soms slechts met moeite den weg kon vinden. Een systematische en stilistische omwerking was dan ook zeer wenschelijk. Voor wat het civielrechtelijke kinderrecht betreft is die omwerking thans in het ontwerp neergelegd, dat daarnaast ook een aantal niet onbelangrijke zakelijke veranderingen brengt. De voornaamste zijn wel de volgende. Voor eerst is de regeling van de huwelijks toestemming iets soepeler geworden. Zoo zal om het voornaamste te noemen ook ten aanzien van een minderjarig kind wanneer de ouder, die toestemming weigert, de ouderlijke macht niet uitoefent, diens toestemming door verlof van den kantonrechter vervangen kunnen worden. Enkele andere hervormingen betreffen de erkenning van natuurlijke kinderen. In de eerste plaats wordt gebroken met den thans geldenden regel, dat ook tusschen de natuurlijke moeder en het kind eerst door erkenning burgerlijke betrekkingen ontstaan. Voortaan zal dit van rechtswege door de geboorte het geval zijn. Echter, ook volgens het ontwerp zijn die betrekkingen enkel die van den natuurlijke ouder tot het natuurlijk erkend kind; de oud-Hollandse regel: « Moeder maakt geen bastaard » wil het ontwerp niet herstellen. Verder brengt het ontwerp een regeling, waardoor het niet langer mogelijk zal zijn, dat de alimentatieplicht die aan den vermoedelijken verwekker van een natuurlijk kind is opgelegd, blijft voortbestaan, ondanks het feit, dat het kind door een anderen man is erkend. Opgelost wordt verder de veel omstreden vraag, of de alimentatieplicht jegens natuurlijke niet erkende kinderen ook op de erfgenamen van den verwekker zal rusten; het antwoord luidt bevestigend.

In de regeling der ouderlijke macht komt een

beginselverklaring voor, die ondanks het geringe praktische belang, dat zij vermoedelijk zal blijken te bezitten, de aandacht verdient. Niet langer zal tijdens het huwelijk de aan beide ouders toekomende ouderlijke macht door den vader alleen, maar voortaan door beide ouders worden uitgeoefend. Echter: bij verschil van meening beslist de vader.

Belangrijker voor de praktijk zal vermoedelijk een wijziging op het gebied der ontheffing en ontzetting uit de ouderlijke macht worden. Tot dusver kon de ontzetting, die in het kort gezegd wegens misdragingen kon worden toegepast, tegen den zin van den betrokken ouder plaats vinden, de ontheffing echter, bestemd voor hen, die onmachtig waren om hun taak behoorlijk te vervullen, alleen met hun goedvinden. Voortaan zal een ouder ook zijns ondanks ontheven kunnen worden in drie gevallen: krankzinnigheid, wanneer de andere ouder ontzet is, wanneer de ontheffing noodzakelijk blijkt nadat het kind minstens zes maanden onder toezicht gesteld is geweest (een rechtsfiguur, waarbij om het kind voor zedelijke of lichamelijke ondergang te behoeden, naast de ouders een « gezinsvoogd » is gesteld). Een terugkeer tot het vroegere recht beoogt het ontwerp door herstel van de gemeenlijk als « correction paternelle » of « tutélaire » aangeduide bevoegdheid van den ouder of voogd om het kind in een tuchtschool te doen opnemen met machtiging van den rechter. Sedert 1921 was plaatsing in een tuchtschool nog slechts mogelijk in geval van ondertoezichtstelling. Wordt het ontwerp wet, dan zal zij ook buiten dat geval weder mogelijk worden.

Men vindt het ontwerp, waaruit hier natuurlijk slechts enkele der voornaamste punten konden worden aangehaald, in bijlage 174 van het Nederlandsch Juristenblad. Een critische bespreking gaf de zeer gezaghebbende Rotterdamsche kinderrechtter Mr J. Overwater op blz. 505 en 521 van dat blad.

In tegenstelling met den wetgever heeft de rechtspraak in de maanden April en Mei nauwelijks beslissingen opgeleverd, die buiten de grenzen vermelding verdienen. Te noemen valt eigenlijk alleen het arrest van den Hoogen Raad van 9 November 1936, N° 390 (nummering Nederlandsche Jurisprudentie en Weekblad van het Recht). In dit geval was een natuurlijk kind van een Nederlandsche moeder erkend door een Duitschen vader. De vraag deed zich nu voor,

of het kind door die erkenning de Duitsche nationaliteit verkregen en de Nederlandsche verloren had, wat in casu ten gevolge zou hebben, dat de Duitsche en niet de Nederlandsche regeling van de ontzetting uit de voogdij toepasselijk zou zijn. Het Hof had het kind als van Duitsche nationaliteit beschouwd. Het cassatiemiddel voerde daartegen aan, dat de erkenning niet was een der in de wet op het Nederlanderschap genoemde wijzen, waarop de

staat van Nederlander wordt verloren. De Hooge Raad echter besloot zich bij de opvatting van het Hof aan met deze overweging, dat de erkenning terugwerkende kracht heeft tot aan de geboorte, zoodat de status van het kind beoordeeld moest worden als ware het onmiddellijk bij de geboorte door den vader erkend, in welk geval het de Duitsche nationaliteit zou hebben verkregen.

G. E. LANGEMEIJER.

RECHTSpraak

265

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

5de Kamer Bis. — 7 April 1937.

Voorzitter : M. Verstraete.
Op. Min. : M. Van Hille.
Pleiter : Mr F. Daeseleire.

DADELIJKE UITWINNING. — VERZET. — UITSTEL VAN BETALING. — TOEPASSELIGHEID VAN ART. 1244 B. W.

Na een bevel vooraf gaandelijk aan den verkoop bij dadelijke uitwinning is de Rechtbank, op verzet tegen dit bevel, gerechtigd uitstel van betaling te verleenen en het tijdelijk schorsen der vervolging te bevelen, indien de omstandigheden het wettigen.

Nu de wet op het Hypothecair moratorium (sinds 1 Jan. 1937) niet meer van kracht is, kan zulks, zooals het vóór deze wet het geval was, terug geschieden op grond van art. 1244 al. 2, B. W.

De S. t/ G.

Over de ontvankelijkheid :

Aangezien verweerder luidens exploit van 14 Januari 1937, aan aanlegger bevel heeft gedaan om het door authentieke akte dd° 31 Januari 1931 ontleend kapitaal van 140.000 fr. meer de loopende interesten circa 5.000 fr. terug te betalen, onder bedreiging van gerechtelijke onteigening of verkoop bij dadelijke uitwinning ;

Aangezien aanlegger door dagvaarding van 16 Februari 1937 verzet gedaan heeft tegen gezegd voorafgaandelijk bevel en op basis van art. 1244 B. W., een uitstel vraagt tot 15 Augustus 1937 ;

Aangezien verweerder opwerpt dat de wet van 27 Juli 1934 niet meer van kracht is, en de afkondiging van die uitzonderingswet juist het bewijs daarstelt dat art. 1244 B. W., geen toepassing vindt in geval van gedwongen uitvoering bij middel van de grosse van een notarieelen akt ;

Aangezien uit de verhandelingen van gezegde wet blijkt dat het hypothecair moratorium hoognaamd niet gestemd werd omdat de wetgever de meening toegedaan was dat art. 1244 B. W., in zake hypotheek, niet toepasselijk was, maar veel-

eer om te beletten dat zekere rechtbanken steunend op een eenzame rechtsleer de ontvankelijkheid van zulke vragen zouden hebben kunnen betwisten, en eveneens om de rechters bijzonder aandachtig te maken op den toestand der schuldeischers, wier belangen des te meer in acht dienden genomen dat iedere krenking hunner rechten zware gevolgen zou kunnen medegesleept hebben op de onroerende markt, reeds door de economische crisis erg genoeg beproefd ;

Aangezien het grootste gedeelte der huidige rechtsleer en der rechtspraak aanneemt dat art. 1244 al. 2 hetwelk aan den rechter het recht toekent de uitwerking der vervolging te schorsen, de rechtbanken machtigt een uitstel toe te staan aan den schuldenaar die krachtens eene grosse vervolgd wordt (Kluyskens. De verbintenissen bl. 161 ; Depage — Obligations, d. I. n° 147 bl. 153 ; Planiol et Ripert VII bl. 326 n° 1020 ; Baudry Lacantinerie III. Obligations B. II n° 487 bl. 583 ; Capitani II n° 408 ; Burg. rechtb. Antw. 5 K. 12 Mei 1934. R. W. 27. V. 1935, kol. 713 ; Burg. rechtb. Antw. 5 K. 8 Nov. 1934 R. W. 1933-1934, kol. 286 ; Burg. rechtb. Turnhout 15 Juni 1936, R. W. 1932-1933, kol. 743 ; Burg. rechtb. Dendermonde, 12 Januari 1932, R. W. 1931-1932, kol. 307 ; Civ. Bruxelles, 6 decembre 1932, Pas. mai 1934, III p. 80 ; Civ. Bruxelles, 30 novembre et 2 decembre 1932, Ann. Not. Sept. 1933, blz. 378 ; Civ. Bruxelles, 2 novembre 1933, Rev. prot. nat, 10 janvier 1934, p. 14 ; Civ. Bruxelles, 28 juin 1933, Pas. mars 1934, II p. 56) ;

Aangezien de toenmalige minister van Rechtswezen, heer Janson, er erg op drukt tijdens de verhandelingen in de Kamer, dat het wetsvoorstel slechts het stelsel bkrachtigde hetwelk reeds door de rechtspraak en de rechtsleer gehuldigd was :

« Ce que nous voulons, sans exception », zegde hij, « c'est que l'art. 1244 soit interprété comme l'ont fait certains auteurs et certaine jurisprudence belge, et comme l'a fait la cour d'appel de Bruxelles dans son arrêt de novembre de l'année dernière. (Ch. des repr. 3 mai 1934. Ann. parl. fol. 1404) ;

Dat de memorie van toelichting van het op 19 November 1936 ingediend nieuw wetsontwerp op

haar beurt uitdrukkelijk herinnert dat « de nieuwe bepalingen niet verder reiken dan tot het bekrachtigen van de oplossingen die door de leer en de rechtspraak reeds toegelaten werden.

Aangezien eindelijk het tegen de billijkheid zou indruischen een vraag van uitstel onontvankelijk te verklaren zich slechts beroepende op een oude doctrine van dewelke de rechtspraak, echter met den tijd meer afwijkt, en waartegen een wetsontwerp ingediend is, juist om een einde te maken aan nog gebeurlijke betwistingen ;

Ten gronde :

Aangezien de wet beveelt aan den rechter slechts met een zeer groote omzichtigheid gebruik te maken van art. 1244 dat een inbreuk daarstelt op de onschendbaarheid der overeenkomsten ;

Dat, te dien opzichte, dienen namelijk in aanmerking genomen de vorige toegevingen reeds door de schuldeischers aan de schuldenaars gedaan ; (De Page, I c.).

Aangezien de leening den 31 Januari 1936, terugeischbaar was, en sinds den 31 October 1936 de interesten niet meer betaald werden ;

Dat bijgevolg zekere termijnen van respijt reeds in feite aan den debiteur toegekend werden, wat echter tot hiertoe tot niets geholpen heeft ;

Dat integendeel de vordering steeds vermeerderd zoodanig zelfs dat er valt te vreezen dat bij verlenging van den toestand het pand geen voldoende waarde meer zal hebben om den schuldeischer volledig schadeloos te stellen ;

Dat inderdaad indien het in pand gegeven goed volstond om de terugbetaling van het kapitaal te verzekeren het aan aanlegger uiterst gemakkelijk zou zijn een nieuw en voorbeeldig hypotheek te vinden, in aanmerking genomen dat vooral op dit oogenblik kapitaalbeleggingen zeer gezocht zijn ;

Aangezien in die omstandigheden, de grootste omzichtigheid, met dewelke de eisch dient onderzocht, tot de verwerping der vraag moet leiden.

Om deze redenen,

Gelet op het advies van den heer Substituut van Hille, die van gevoelen is, dat de vraag onontvankelijk is ;

Alle andere of tegenstrijdige besluiten van de hand wijzende ;

De rechtbank,

Verleent akte aan aanlegger dat hij het geding schat, wat aanleg en bevoegdheid betreft, op meer dan 12.500 frank.

Verklaart de vraag van uitstel als gesteund op art. 1244 B. W. ontvankelijk, maar ongegrond ;

Veroordelt aanlegger tot de kosten.

Verklaart het vonnis uitvoerbaar niettegenstaande de beroep en zonder borg.

266

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

2e Kamer bis. — 23 Februari 1937.

Voorzitter : M. Willaert.

Pl. : Mrs L. Gyselinck en Luc Era.

VONNIS VREDERECHTER. — BEROEP. — GEBREK VAN INLEIDING TEGEN DE IN DE AKTE VAN BEROEP AANGEDUIDE, TERECHTZITTING. — ARTIKEL 82 bis NIEUW. W. BURG. RECHTSPL. — VERVAL. — OPENBARE ORDE. — ARTIKEL 173 W. BURG. RECHTSPL. (VEREISCHE VAN SCHADE VAN DE BELANGEN DER TEGENPARTIJ) ENKEL TOEPASSELIJK OP DE NIETIGHEDEN VAN EXPLOTEN OF AKTEN VAN RECHTSPLEGING EN NIET OP HET VERVAL OF DE NIET-ONTVANKELIJKHEID VAN VERHALEN NA VERLOOP VAN HET WETTELIJK TERMIJN INGESTELD.

De rechtsregel van artikel 82 bis van het wetboek van burgerlijke rechtspleging, het verval van beroep uitdrukkelijk voorzienende voor het geval dat dit beroep niet op den algemeenen rol ingeleid is tegen den dag die in de akte van hooger beroep bepaald is, neemt plaats in de rij der verordeningen op de politie en de tucht der Rechtbanken, en behoort tot het Openbaar Recht.

Het blijkt uit de voorbereidende werkzaamheden dat artikel 173 van het wetboek van burgerlijke rechtspleging enkel van toepassing is op de gevallen van nietigheid van exploten en akten van rechtspleging en niet op de uitsluitingen noch op de niet ontvankelijkheid spruitende bijvoorbeeld uit het feit dat de akte laat-tijdig gedaan werd ten verzoeken van een persoon die de bevoegdheid of de macht daartoe niet heeft.

Laurent t/ Huybrechts.

Gezien de artikelen 2, 41 & 68 der wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken ;

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten.

Aangezien de beroepende partij bij geboekte akte in datum van 10 Oogst 1936 in hooger beroep is gekomen van een vonnis gevelde door den heer Vrederechter van het kanton Borgerhout den 12 Juni 1936 en beteekend den 28 Juli opvolgende, dat het beroep regelmatig is in den vorm en ingesteld is geworden binnen den termijn vastgesteld door artikel 16 van het K. B. van 30 Maart 1936.

Aangezien die partij ronduit erkent de zaak niet te hebben ingeleid tegen de in de akte van hooger beroep aangeduide terechtzitting, doch staande houdt dat zij daardoor de belangen der tegenpartij niet heeft geschaad, en bijgevolg bedoelde akte van beroep, krachtens artikel 173 van voormeld K. B. voor nietig verklaring niet vatbaar is.

Aangezien beroepene zich in limine litis beroept op de bepaling van art. 82bis van hetzelfde Koninklijk besluit waardoor de akte van hooger beroep van geenerlei waarde is indien de beroepende partij de zaak niet heeft ingeleid tegen de in de akte van hooger beroep aangeduide terechtzitting en daaruit de gevolgtrekking maakt dat het beroep niet ontvankelijk is ;

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

Aangezien het blijkt uit de voorbereidende werkzaamheden van die laatste wetsbepaling, dat de wetgever op 't oog heeft gehad het misbruik bestaande in het instellen van een ongegrond beroep, dat uitbreiding neemt, tegen te gaan; dat zoo doende hij duidelijk den wil heeft uitgedrukt paal en perk te stellen aan de pleitzuchtige gemoedsgesteldheid en aan datgene wat werkelijk wordt betrachtd tegen de bespoediging van de definitieve oplossing der geschillen; dat hij dienaangaande een volstrekten en onveranderlijken rechtsregel heeft ingesteld, die zonder eenigerlei afwijking dient toegepast.

Aangezien die rechtsregel duidelijk, stellig en gebiedend is en voor uitlegging niet vatbaar; dat hij het verval van het beroep uitdrukkelijk voorziet, wanneer dit beroep op de algemeene rol niet is ingeleid tegen den dag die in de akte van hooger beroep is bepaald en dat hij zijne plaats inneemt in de rij der verordeningen op de politie en de tucht der rechtbanken; dat ten dien opzichte deel nemende aan de rechterlijke inrichting, hij voortaan behoort tot het Openbaar Recht.

Aangezien van dan af en in weerwil van bewust verval, er geen sprake meer kan zijn van beroepende partij te laten handelen, dat bijgevolg voornoemd artikel 173 niet dient aangewend; dat dit zoo waar is dat het blijkt uit de voorbereidende werkzaamheden betreffende dit artikel, dat hetzelfde enkel van toepassing is op de gevallen van nietigheid van exploten en akten van rechtspleging en niet op de uitsluitingen, noch op de niet ontvankelijkheid voortspruitende bij voorbeeld uit het feit dat de akte laattijdig is of gedaan werd ten verzoeken van een persoon die de bevoegdheid of de macht daartoe niet heeft.

Aangezien de beroepende partij een tweede maal in hooger beroep is gekomen, maar dat de akte dagteekent van 9 November 1936, 't zij na het verstrijken van het tijdbestek bepaald door artikel 16 van voornoemd K. B.; dat dit beroep bijgevolg laattijdig en niet ontvankelijk is.

Om deze redenen

De Rechtbank

Gehoord den Heer Simons, Substituut van den Procureur des Konings, in zijn gevoelen gegeven ter openbare zitting van 17 Februari 1937, verwerpende als ongegrond alle verdere en tegenstrijdige besluiten verklaart de beroepen in datum van 10 Oogst en 9 November 1936 niet ontvankelijk en verwijst de beroepende partij tot de kosten van het beroep.

Vlaamsche Juristen

Abonneert U op

**RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD!!!**

267

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUSSEL

16e Kamer. — 16 April 1937.

Voorzitter: Mr Baillion.

Rechters: MM. Gilmont en Ernst de Bunswyck.

O. M.: Mr Boset.

Pleiter: Mr Van Lennep.

ONDERHOUDSGELD NA ECHTSCHIEDING. — KARAKTER. — BIJKOMENDE EISCH IN SCHADEVERGOEDING. — ZELFDE KARAKTER ALS ONDERHOUDSGELD.

Het onderhoudsgeld na de echtscheiding toegestaan op grond van art. 301 B. W. heeft het karakter van schadevergoeding wegens het verbreken van den huwelijksband.

Een bijkomende vraag tot schadevergoeding wegens zedelijke schade voortspruitende uit de verbreking van den huwelijksband en de verdwijning van de bijstandsverplichting kan niet aangenomen worden daar het onderhoudsgeld zelf het karakter eener schadevergoeding heeft.

Mevr. C. P. t/ J. S.

Herzien het vroeger voorgevallene, in deze zaak in regelmatig vorm overgelegd, en namelijk het inleidend verzoekschrift, in dagteekening van 19 Juli 1934;

Aangezien Mr De Smet, pleitbezorger voor verweerder aangesteld, niet concludeert;

Aangezien door de bestanddeelen der zaak genoegzaam bewezen is dat verweerder zijne vrouw en kinderen in bijzonderlijk smadelijke omstandigheden verlaten heeft;

Dat daarenboven in 1935, zooniet overspelige tenminste verdachte betrekkingen met een genaamde Sauwen A. aangeknoopt heeft;

Dat deze feiten zware beleedigingen vanwege verweerder jegens eischeres uitmaken, en de toelating der echtscheiding ten gunste van eischeres verrechtvaardigen;

Over de bewaking der minderjarige kinderen, uit het huwelijk der partijen gesproten;

Aangezien de besluitselen nopens de bewaking van de minderjarige kinderen der echtgenooten gegrond zijn op art. 302 B. W., dat overigens de kinderen in hun meerder belang aan eischeres dienen toevertrouwd te worden;

Over den eisch tot onderhoudsgeld:

Aangezien eischeres in strijd met hare voornaamste besluitselen, slechts het recht heeft een onderhoudsgeld op art. 301 B. W. gegrond, op te eischen wegens schade voortspruitende uit de verbreking van den huwelijksband, dat dit onderhoudsgeld zelf een vergoedingskarakter bekleedt;

Aangezien dit onderhoudsgeld billijk op de hieronder aangeduide som dient bepaald te worden, rekening houdend van de inkomsten van verweerder in de grenzen van bovengemeld artikel en van de noodwendigheden van eischeres.

Aangezien er anderzijds plaats grijpt aan eischeres ten persoonlijken titel een onderhoudsgeld voor

het onderhoud en de opvoeding van hare twee minderjarige kinderen, zooals hierna bepaald, toe te kennen;

Om deze redenen :

De Rechtbank,

Gelet op artikels 4 en 42 der wet van 15 Juni 1935;

Gehoord de heer Boset, Substituut van den Procureur des Konings in zijn eensluidend advies;

Staat de echtscheiding toe ten gunste van eischeres; zegt dat de bewaking van de minderjarige kinderen zal toevertrouwd worden aan eischeres;

Veroordeelt verweerder aan eischeres te betalen een onderhoudsgeld van 1.000 frank per maand en ten persoonlijken titel een onderhoudsgeld van 600 frank per maand voor de opvoeding en het onderhoud der kinderen, vanaf de overschrijving van het tegenwoordig vonnis door den ambtenaar van den burgerlijken stand op zijn registers;

Ontzegt eischeres van het overige van haren eisch;

Veroordeelt verweerder tot de kosten, de van tussenkomst van pleitbezorger in de begroting niet gedeelt wordende.

NOTA. — Dit vonnis huldigt de thesise dat het pensioen na echtscheiding het karakter eener vergoeding heeft. Dit wordt algemeen aangenomen. De Rechtbank echter schijnt te bedoelen dat alle recht op vergoeding bevestigd wordt door de toekenning van een pensioen, zonder onderscheid te maken tusschen het recht op vergoeding wegens verbreking van den huwelijksband en het recht op vergoeding wegens verdwijning van de hulp- en bijstandsverplichting.

Deze opvatting kan moeilijk bijgetreden worden. Onafgezien het principe dat deze vraag onafhankelijk is van alle vordering in schadevergoeding van gemeen recht, wat algemeen aangenomen wordt, maakt de Rechtsleer en ook sommige rechtspraak een onderscheid tusschen de onderhoudsverplichting en de bijstandsverplichting.

Zeër juist werd deze theorie weergegeven door Planiolet Ripert (Traité. Prat. II n. 636). Alleen de schade geleden door de verdwijning van de bijstandsverplichting wordt vergoed door toekenning van een pensioen door art. 301 B. W. Hieruit volgt dat de verdwijning van alle andere verplichtingen, voortvloeiend uit het huwelijk, recht kunnen geven op schadevergoeding.

268

BEVELSCHRIFT VAN ONDERZOEKSRECHTER TE TONGEREN

14 November 1936.

Onderzoeksrechter : Mr Maurice Albert.

TAALGEBRUIK. — GERECHTSAZAKEN. — WET VAN 15 JUNI 1935. — DESKUNDIGE. — ART. 33. — TOELATING OM ANDER TAAL TE GEBRUIKEN. — VASTSTELLING VAN SCHADE AAN AUTO. — BUITENGEWOON. VAK.

Het opmaken van een plan, het nemen van een foto, en het doen der noodige vaststellingen en proefnemingen om de aansprakelijkheid voor de gevolgen van een verkeersongeval vast te stellen, dient als een buitengewoon vak beschouwd te worden; in Tongeren beschikt men over geen technicus die dit kan doen derhalve dient een deskundige, wonende te Luik, aangesteld te worden en gemachtigd om zijn verslag in de Fransche taal op te stellen.

O. M. t/ Durllet A. en Romsée N.

RECHTSVORDERING

Wij, Procureur des Konings, bij de Rechtbank van eersten aanleg te Tongeren.

Gezien de hierbijgevoegde stukken;

Overwegende dat de feiten daarin aangehaald van aard zijn om ten laste van Romsée, Nicolaas Marie de betichting daar te stellen voorzien door artikels 418 en volgende van het S.W.B.

Aanzoeken den heer Onderzoeksrechter een gerechtelijk verhoor in te stellen en namelijk :

een deskundige aan te stellen om zich samen met ons ter plaatse te begeven.

Om na het vervullen van die plichten alsook van alle andere welke de omstandigheden mochten vorderen, de processtukken ons overhandigd te worden ten einde van aanzoek, zooals het zal behooren.

Gedaan op het Parket te Tongeren, 14 Nov. 1936.

(get.) Jos. Thoné.

EEDAFLEGGING VAN DESKUNDIGE

Het jaar 1936, den 14 November, voor ons Maurice Albert, gedelegeerd onderzoeksrechter bij de Rechtbank van eersten aanleg van het arrondissement Tongeren, bijgestaan door onzen Griffier, Camille Smets, is verschenen :

den heer Fernand Imhauser, technicus, wonende te Luik, dien wij aanzocht hebben :

zich naar Berg te begeven op de plaats waar een verkeersongeval gebeurd is en waarvan Durllet, Bertrand, het slachtoffer geweest is, het plan van de plaats op te nemen, de auto geleid door Romsée Nicolas te onderzoeken, de foto-opname te doen van de plaats, alle noodige vaststellingen en experimenten te doen ten einde de verantwoordelijkheden te bepalen en ons verslag in te dienen.

De comparant heeft deze zending aanvaard en in onze handen den eed afgelegd van zijn verslag te maken en zijn gevoelen te uiten in eer en geweten erbij voegende «Ik zweer het, zoo helpe mij God».

Waarvan wij het tegenwoordig proces-verbaal hebben opgemaakt, hetwelk wij, na lezing, met den comparant en den griffier geteekend hebben.

get.

C. Smets; F. Imhauser; Albert Maurice.

BEVELSCHRIFT

Aangezien de expertise een buitengewoon vak betreft, dat wij over geen anderen technicus dan den heer Imhauser beschikken en dat deze zijn verslag niet in de Nederlandsche taal kan opstellen, machtigen hem zijn verslag in de Fransche taal in te dienen.

Tongeren, den 14 November 1936.

De Onderzoeksrechter,
(get.) Albert Maurice.

NOTA. — Vgl. Rechtb. v. Koophandel te Antwerpen, Kortgeding, 30 Sept. 1935, R. W. 5 jg. kol. 120; Corr. Tongeren, 14 Jan. 1936, R. W. 5 jg. kol. 840.

Bij dit bevel van den onderzoeksrechter te Tongeren kunnen we er onze verwondering over uitdrukken dat er in gansch dit arr. geen technicus zou te vinden zijn in staat om als deskundige in zake verkeersongevallen op te treden. Vermits men een deskundige uit een ander arr. aanstelt moet men ook veronderstellen dat in een nabij gelegen Vlaamsch arr. als b. v. Hasselt insgelijks geen bekwaam technicus te vinden is die een verslag in het Nederlandsch kan opstellen.

E. D.

269

BURGERLIJKE RECHTBANK TE GENT

13 Januari 1937.

Beslissing van afgevaardigde rechter.

Rechter : M. Parmentier.

**KOSTELOOZE RECHTSPLEGING. — GETUIGEN-
VERHOOR. — AFGEVAARDIGDE RECHTER ON-
BEVOEGD.**

*De afgevaardigde-rechter, aangesteld voor het houden
van een getuigenverhoor is niet bevoegd om de kos-
telooze procedure toe te staan voor het voorbrengen
van getuigen.*

De Bast t/ Derkinderen.

Wij, Georges Parmentier, rechter in de Recht-
bank van eersten aanleg te Gent, aangesteld als
rechter-commissaris bij vonnis van de Kamer der
echtscheidingen, ten einde over te gaan tot het
rechtstreeks getuigenverhoor en tegenverhoor in
zake Alfons de Bast en Germaine Derkinderen;

Gezien het aanzoekschrift ingediend door de ver-
weerster, strekkende tot het bekomen van den
gerechtelijken bijstand voor de rechtspleging van
tegenverhoor, waartoe zij toegelaten werd bij ge-
meld vonnis;

Overwegende dat, zelfs aangenomen dat het hier
een spoedeischend geval zou gelden, — hetgeen
niet blijkt uit voormeld aanzoekschrift, — het alleen
't zij de voorzitter der Rechtbank, 't zij «de rechter
die kennis neemt van de zaak» die, volgens art. 18
der wet van 29 Juni 1929, bevoegd zou zijn om
in casu den gerechtelijken bijstand te verleenen;

Dat het spruit, zoowel uit den tekst als uit den
geest van de wet, dat door de woorden «de rechter
die kennis neemt van de zaak», bedoeld wordt de
rechter of jurisdictie voor dewelke hangend is het
geding gedurende hetwelk de gerechtelijke bijstand
aangevraagd wordt voor zekere akten, handelingen
of bemoeiingen der rechtspleging, en namelijk, —
zooals in het voorhandig geval, — voor de uitvoe-
ring van een tusschenvonnis;

Dat verder artikel 18 der gemelde wet eene
uitzonderlijke beschikking uitmaakt, — daar het
principiëel aan het bureel voor gerechtelijken bij-
stand behoort dezen bijstand te verleenen in de
burgerlijke zaken van de bevoegdheid der Rechtbank
van Ien Aanleg, — en dat men dus niet gerechtigd
is deze wetsbepaling bij vergelijking uit te breiden
aan andere rechters dan degene die zij uitdrukkelijk
aanduidt;

Op deze gronden,

Verklaren ons onbevoegd om over bovengemelde
vordering tot gerechtelijken bijstand te beslissen.

270

BURGERLIJKE RECHTBANK TE TURNHOUT

1 April 1937.

Alleen zetelende rechter: Mr Ch. Janssens, voorzitter.
O. M. : Mr A. van den Hove d'Ertsenryck.
Pl. : Mrs L. Boone en Edg. Van Dessel.

**VONNIS. — UITVOERING. — BETALING DER GE-
RECHTSKOSTEN. — VOORBEHOUD. — TWEEDE
BETALING NA BETEEKENING. — GEEN VOOR-
BEHOUD. — GEEN BERUSTING. — BEROEP. —
ONTVANKELIJKHEID.**

*Wanneer tot uitvoering van een vonnis gerechtskosten
onder alle voorbehoud werden betaald door verreke-
ning met verschuldigde bedragen, en na beteekening
van het vonnis de opnieuw gedane gerechtskosten
werden betaald zonder voorbehoud, dan kan hieruit
voor beroeper geen berusting in het vonnis worden
afgeleid, daar het voorbehoud bij de eerste vereffe-
ning geldig blijft voor de laatste vereffening.*

Van den Eynde en Heylen t/ Beirinckx.

Gezien de akte van beroep in datum van 30 Ja-
nuari 1936 door ambt van deurwaarder L. Van
Heukelen, te Herenthals, en het vonnis waarvan
beroep;

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten
en de rechtspleging geschied zijnde in het Neder-
landsch naar eisch van art. 2, 24, 34, 35, 36, 37
der wet van 15 Juni 1935.

I. Over de ontvankelijkheid van het beroep :

Aangezien uit de voorgebrachte elementen blijkt
dat beroepers op de door vermeld vonnis toegestane
vermindering van pacht prijs de gerechtskosten lie-
ten afhouden, maar onder voorbehoud;

— dat, nadien, het vonnis beteekend geweest
zijnde, de kosten hierdoor verwekt, per overschrij-
ving op de postrekening van deurwaarder Van
Heukelen, die de beteekening deed, door beroepers
zijn betaald geworden;

Aangezien deze betaling geschiedde zonder uit-
drukkelijk voorbehoud;

— dat echter hiervan niet dient afgeleid dat
beroepers in het beroepen vonnis hebben berust;
inderdaad, het voorbehoud gemaakt bij de eerste
vereffening is blijven bestaan en dient dus als geldig
aanzien te worden voor wat ook de laatste vereffe-
ning betreft; derhalve is het beroep ontvankelijk.

II. Over den grond...

(Zonder belang).

NOTA. — vgl. Brussel, 12 Maart 1836; Pas. 1836, 56 ;
Brussel, 8 Juli 1846; Pas. 1846, 307; Rép. prat. Dr. Belge,
t. I, p. 317 n° 569.

271

**RECHTBANK VAN KOOPHANDEL
TE ANTWERPEN**

5e Kamer. — 26 November 1936.

Voorzitter : M. Poignard.

Referendaris : M. Schoonen.

Pleiters : Mrs Schöller, Lagrange, A. Franck.

WATERWEGEN. — BESCHADIGING. — AANSPRAKELIJKHEID. — VERMOEDEN. — ART. 98 DER ALGEMEENE VERORDENING.

Elke beschadiging aan waterwegen toegebracht brengt de verplichting tot herstel mede. Art. 98 van de Algemeene Verordening op de waterwegen legt een vermoeden van aansprakelijkheid ten laste van de gebruikers wier vaartuij schade berokkend heeft, vermoeden dat omgeworpen kan worden door te bewijzen dat men geen fout beging.

Belgische Staat t/ Glibert en anderen.

Gezien de geregistreerde dagvaarding op drie en vier Oktober 1900 vijf en dertig beteekeud ertoe strekkend verweerders hoofdelijk zooniet de eene bij gebreke aan de andere of elk voor zijn deel, te doen veroordeelen om aan aanlegger te betalen de som van frank 2205. — ten titel van schadevergoeding wegens de schade die eerste verweerder Glibert, met het anker van zijn schip «Jeanne» gesleept door de toogboot Hélène, toebehoorende aan tweeden verweerder Janssen, aan den stijger van het veer van Heydonck in den Rupel op 12 April 1935 rond 10.30 ure zou berokkend hebben;

Gezien de geregistreerde dagvaardiging op 28 Maart 1936 ter benaerstiging van Janssen ertoe strekkende Glibert te doen veroordeelen om aanlegger te vrijwaren tegen de veroordeelingen welke ten zijnen laste zouden kunnen uitgesproken worden in het hierboven vermelde geding.

Aangezien de twee zaken verknocht zijn en dienen samengevoegd te worden; dat geen der partijen daartegen eenig bezwaar heeft geopperd;

Hoofdeisch : wat het schip «Jeanne» betreft :

Aangezien de Staat zijn vordering steunt op het feit dat verweerder Glibert, schip «Jeanne» gesleept door de toogboot «Hélène», eigenaar Janssen, varende in de Rupel, met zijn anker een gedeelte van den steiger van den overzetdienst in de rivier onder Heydonck heeft weggerukt en aldus eene schade heeft berokkend aan den steiger die geschat wordt op fr. 2205.—;

Aangezien verweerder Glibert stellig ontkent dat de schade aan den steiger, veroorzaakt werd door zijn schuld en zelfs aangeboden heeft dit door middel van getuigen te bewijzen;

Aangezien verweerder nochtans niet ontkent dat zijn anker een gedeelte van den steiger heeft weggerukt maar dat hij enkel loochent daardoor eene fout te hebben begaan waarvan de schade het gevolg zou zijn, en dus alle verantwoordelijkheid voor het ongeval verwerpt;

Dat zulks gevoegd bij het proces verbaal dat opgesteld werd op 16 April 1935 door Em. De Vroede, Toezichter van Bruggen en Wegen, aanleiding geeft tot het besluit, dat het hem ten laste gelegde feit wel gebeurde, alhoewel het proces-verbaal alleen in acht genomen en op zichzelf beschouwd als een voldoende bewijs zou mogen aanzien worden omdat :

1) de verbalisant het ongeval dat plaats greep op 12 April 1935 niet persoonlijk vaststelde;

2) dat hij slechts bij derde personen inlichtingen genomen of ontvangen heeft die hem tot het besluit

brachten, dat verweerders de daders van de schade waren;

3) dat het proces-verbaal maar vier dagen na de feiten opgesteld werd;

Aangezien verweerder staande houdt, in tegenstrijdigheid met de thesis van aanlegger, dat deze om in zijn geding te gelukken bewijzen moet, dat de schade te wijten is aan foutieve manoeuvre van zijn vaartuij en van zijn bemanning.

Aangezien aanlegger als eerste middel art. 98 par. 1 van het reglement door Koninklijk Besluit van 15 Oktober 1935 genomen, aanvoert en dat luidt als volgt :

«... de eigenaars en schippers van de vaartuigen en gelijk welke gebruikers van de waterwegen of hun aanhoorigheden verantwoordelijk zijn tegenover den Staat voor alle averij en schade door hem aan den waterweg, aan zijn aanhoorigheden en aan de kunstwerken toegebracht»;

Aangezien beide verweerders de wettigheid van dit beding betwisten;

Aangezien volgens artikel 78 der Grondwet de Koning geen andere machten heeft dan diegene welke hem toegekend werden door de Grondwet en bijzondere wetten;

Dat artikel 67 der Grondwet aan den Koning macht toekent de reglementen en besluiten te maken vereischt voor de uitvoering der wetten, zonder ooit de wetten zelf te mogen schorsen noch van hunne uitvoering te ontslaan;

Dat aanlegger dus terecht staande houdt, dat de Koning slechts reglementaire macht heeft voor wat hem door eene wet toevertrouwd is en niet buiten de wet;

Dat de Koning daarbij uit het principe der wetten de gevolgen mag trekken die er natuurlijkerwijze uit af te leiden zijn (Cassatie 18 November 1924 Pas. 1925, I 25) maar slechts betreffende de voorwerpen daartoe aangewezen door een wet en ook binnen de perken door de wet gesteld;

Aanlegger om zijn thesis te staven de wet van 29 floréal jaar X inroept die nooit afgeschaft werd voorwat artikel I betreft dat luidt : «Les contraventions en matière de grande voirie, telles qu'anticipations, dépôt de fumier ou d'autres objets, et toutes espèces de détériorations commises sur les grandes routes, sur les arbres qui les bordent, sur les fossés, ouvrages d'art et matériaux destinés à leur entretien, sur les canaux, fleuves et rivières navigables, leurs chemins de halage, francs-bords, fossés et ouvrages d'art, seront constatées, réprimées et poursuivies par voie administrative»;

Aangezien verweerder nochtans beweert dat deze wet in onbruik geraakt is, daar het Algemeen Reglement van 5 Mei 1889 verder met verscheidene achtereenlopende Koninklijke Besluiten aangevuld, alsook door bijzonder Reglement op de binnenwaterwegen de wet van Floréal jaar X alsmede het decreet van 16 December 1811 vervangen en afgeschaft hebben.

Dat indien het waar is, dat de wet van Floréal bedongen had, dat de geschillen, die daaruit zouden voortspuiten langs administratieven weg zouden

opgelost worden en dat het Keizerlijk Decreet eveneens bedongen had dat de geschillen die daar uit konden ontstaan aan «Conseils de Préfectures» zouden onderworpen worden. Verder dat er in het Koninkrijk België geen dergelijke rechtsmachten bestaan, deze wetteksten bijgevolg hunne volle uitwerking niet konden krijgen, dat nochtans het principe dat uit die wetten voortvloeit dient weerhouden, namelijk het principe van de onbeschikbaarheid van het publiek domein dat klaar door hen gewettigd wordt.

Dat men weliswaar in het huidige geval niet kan beweren dat verweerder door het beschadigen van den steiger aan aanlegger toebehoorende, daarover heeft willen beschikken, zooals de eigenaar van het schip (in het geval beslist door het Arrest van het Beroepshof van 9 Juli 1891) die een zeker gedeelte van de reede voor Oostende geheel in beslag nam om er zijn schip, dat daar gezonken was, te laten liggen en aldus de scheepsvaart belemmerde.

Maar zooals het Verbrekingshof door deze oude wetten en decreten geïnspireerd, den eigenaar van een gezonken schip verplichtte het wrak uit het bed van de rivier te halen of liever de onkosten van deze bewerking te vergoeden aan den Stedelijken dienst van Oostende die de werken zelf had uitgevoerd, zoo ook beslist het huidig reglement geïnspireerd door de wet van Floréal jaar X, die er een overtreding van maakt van ieder gepleegde beschadiging gedaan aan de kunstwerken van de bevaarbare wateren, dat : «... de eigenaars en schippers van de vaartuigen en gelijk welke gebruikers van de waterwegen of hun aanhoorigheden verantwoordelijk zijn tegenover den Staat voor alle averij en schade door hen aan den waterweg aan zijn aanhoorigheden en aan de kunstwerken toegebracht;»

Dat indien het waar is dat uit rechterlijk oogpunt beschouwd deze stipulatie van «verantwoordelijkheid» op dit gebied volgens het schijnt tegenstrijdig is met het ruimere principe dat er geen verantwoordelijkheid bestaan kan, zonder dat eene fout gepleegd werd, en, dat de bewijslast op degene drukt die er zijn eisch op steunt, nochtans dit beding in feite verrechtvaardigd is door de quasi-natuurlijke verplichting, voor den gebruiker van den bevaarbaren waterweg, publiek domein, eigendom van de gemeenschap, er slechts gebruik van te maken, mits de ongeschondenheid ervan te eerbiedigen en zich verrechtvaardigt in rechte, omdat zulke schending als een overtreding dus als eene fout door de wet van Floréal aanzien wordt.

Dat daarenboven met een anker een steiger vastmaken, geen normale scheepsmanoeuvre uitmaakt;

Dat men in de voorschriften van het Reglement nochtans slechts het vermoeden van een verantwoordelijkheid ten laste van den gebruiker van een bevaarbaren waterweg kan ontdekken; en de gebruiker dus het recht moet hebben gebeurlijk te kunnen bewijzen dat hij door zijne daad geen fout beging;

Dat, indien men de thesis van den verweerder mocht aanvaarden, dan zou de gemeenschap schier altijd de schadelijke gevolgen van de manoeuvres van onvoorzichtige en onhandige gebruikers van de

waterwegen moeten dragen omdat de Staat onmogelijk langsheen de bevaarbare waterwegen door ambtenaars, het noodige toezicht kan doen uitoefenen op de manoeuvres van de schepen om bij ieder ongeval afzonderlijk eene fout van zeevaart nauwkeurig te kunnen omschrijven ten laste van den gebruiker van de waterwegen en die fouten met bewijzen trachten te staven;

Dat anderzijds het gevaar door den Staat opgehoopen, in deze laatste jaren nog verzwaaard werd daar door de immer groeiende snelheid van de binnenschepen de mogelijkheid tot ongevallen grooter werd en deze ook veel aanzienlijker en ook zwaarder geldelijke gevolgen na zich sleepen dan in vroegere jaren wanneer de schepen langzaam door mensch- of paardenkracht bewogen werden;

Aangezien verweerder het bewijs aangeboden heeft dat hij geen fout begaan heeft.

Dat dit aanbod van bewijs ontvankelijk is en het feit ter zake dienende en afdoende.

Dat de hierna aangeduide onderzoeksmaatregel zich daartoe opdringt;

Wat den tweeden verweerder Janssen, eigenaar, van de toegboot «Hélène» betreft;

Aangezien alvorens jegens hem te beslissen, het ten eerste noodig blijkt, de omstandigheden van het ongeval te onderzoeken, en ten tweede of de eerste verweerder gehouden is tot het herstellen van de door den Staat zoogezegd geleden schade om te kunnen oordeelen welke draagwijdte artikel 98 paragr. 2 verstrekt moet worden en gebeurlijk in welke mate dit artikel zijne uitwerking zal kunnen uitoefenen.

Wat den tegeneisch in vrijwaring betreft :

Aangezien alvorens over dezen eisch te beslissen er dient over den hoofdeisch gevonnist, omdat, indien hoofd-aanlegger van zijn eisch zou afgewezen worden, ofwel indien er gevonnist zou worden dat er geen solidairlijke veroordeeling tegen de hoofdverweerders hoeft uitgesproken te worden, dan ook zou de eisch in vrijwaring zonder voorwerp van geschil zijn;

Om deze redenen :

De Rechtbank maakt melding dat de beschikkingen van de artikelen 2, 34, 40, 41, 59 lid 2 en 68 van de wet van 15 Juni 1935 toegepast werden voor het opmaken van het exploit en de andere akten van rechtspleging die het vonnis voorafgaan;

Alle andere of tegenstrijdige besluiten verwerpende :

Voegt de twee zaken onder nummers 62942 en 65532 van de Algemeene rol ingesteld samen als verknocht.

Recht doende over den hoofdeisch, alvorens ten gronde te oordeelen, stelt den heer Leenaers, zee-expert, wonende te Antwerpen, Schildersstraat aan als deskundige met de zending van in een met redenen omkleed, onder eed te bevestigen verslag overeenkomstig de wet, de omstandigheden van het ongeval te beschrijven en zijn meening erover te geven en meer bepaaldelijk tengevolge van welke manoeuvres het ongeval plaats greep. Schorst het geding voor het overige en verzendt de zaken naar de Algemeene rol.

272 VREDEGERECHT TE AALST

10 November 1936.

Vrederechter : Mr D'Hollander.

Pleiters : Mrs Van Driessche en Calewaert.

KORTE VERJARING HUURSCHULD. — ART. 2277 B. W. — ONDERBREKING ART. 2248 B. W.

Aanbod van betaling met gereede penningen, zelfs geweigerd en niet gevolgd van consignatie, vormt schuldbekenenis, welke de korte verjaring voorzien bij art. 2277 B. W. onderbreekt (art. 2248 B. W.).

De Luyck t/ Van den Bergh.

Gehoord de partijen.

1. De vraag strekt tot het bekomen eener som van 2.806,60 fr., bedrag van achterstallige huursommen, door verweerder verschuldigd aan eischer, wegens een huis met aanhoorigheden, gelegen te Aalst, Nazarethstraat, van 8 Mei 1929 tot 8 September 1931.

Verweerder roept de vijfjarige verjaring in : al de huishuren verschenen van den 5 September 1931 zouden verjaard wezen, slechts drie dagen huishuur (5 September tot 8 September 1931) zouden eischbaar wezen, 't zij 9,99 fr.

't Is met recht dat eischer vooruitzet dat de door den verweerder ingeroepen verjaring onderbroken is.

Immers bij geregistreerde akte van deurwaarder De Vos te Aalst, in dato 8 September 1931, werd er ten verzoeken van verweerder Van den Bergh met «gereede penningen» aan den eischer, Jozef De Luyck, aangeboden eene som van 2.806,60 fr., zijnde de huishuur verschuldigd van 8 Mei 1929 tot 8 September 1931.

Deze som werd geweigerd door Louis De Luyck, zoon des eischers, die ten huize tegenwoordig was.

Sprake was er zelfs in voormelde akte van het voorbehoud van verweerder Van den Bergh, gezegde som van 2.806,66 fr. te storten ter Consignatiekas, wat niet geschiedde.

Gezegde akt is wel eene bekenenis van huurschuld van wege verweerder Van den Bergh. (Pand. Belges, V^e Offre de paiement n^o 281-238-239 - id. V^e Interruption de Prescription (Matière Civile) n^o 207 et 330 - Luik 9 Mei 1888. - Pand. Périodiques n^o 960 - Pas. bl. 281.)

De verjaring is dus onderbroken.

De som van 2.806,66 fr. staat dus vast.

Om deze reden,

Wij, Vrederechter des kantons Aalst, vonnissende wedersprakelijk en in eersten aanleg;

a) Zeggen de verjaring van 5 jaren, ingeroepen door den verweerder, onderbroken den 8 September 1931 door den akt van aanbod geregistreerd, met gereede penningen gedaan door deurwaarder De Vos te Aalst.

Verwijzen verweerder Van den Bergh te betalen aan eischer Joseph De Luyck, de som van 2.806,66 frank voor vervallen huishuur van 8 Mei 1929 tot 8 September 1931 en tot de intresten van af 5 September 1931.

275

WERKRECHTERSRAAD VAN ANTWERPEN

Arbeiderskamer. — 24 Maart 1937.

Rechtskundig bijzitter : Mr H. Jacob.

Pleiters : Mrs Opsomer en Fr. Mattheessens.

BETAALD VERLOF NA EINDIGEN VAN ARBEIDS-
CONTRACT. — KARAKTER. — EISCHBARE VER-
GOEDING. — GEEN VERPLICHTING WERKELIJK
VERLOF TE NEMEN.

In geval een einde aan het arbeidscontract wordt gesteld voordat de werkmán het hem toekomend verlof genoot, wordt het recht tot het bekomen van betaalde verlofdagen omgezet in een recht tot het bekomen van een onmiddellijk eischbare vergoeding, dat door het Koninklijk Besluit van 14 Augustus 1936 aan geen enkele voorwaarde wordt onderworpen.

Aangezien aanlegger volgens de wet van 8 Juli 1936 en het K. B. van 14 Augustus 1936 recht heeft op een betaald verlof van 6 dagen;

Aangezien het loon voor zes dagen 200 frank bedraagt, volgens de door verweester niet betwiste bewering van aanlegger;

Aangezien aanlegger sedert 17 Augustus 1936 niet meer in dienst is van verweester;

Aangezien verweester verklaart bereid te zijn 200 frank te betalen als aanlegger bewijst werkelijk zes dagen verlof te hebben genomen, vermits volgens haar het nemen van verlof een conditio sine qua non is voor het toekennen van dit loon;

Aangezien artikel 8 van het Koninklijk Besluit van 14 Augustus 1936 de regeling voorschrijft die toepasselijk is wanneer een arbeider zijn patroon verlaat, zonder de verlofdagen te hebben genomen waarop hij recht heeft, welke ook de reden van het eindigen van het arbeidscontract weze;

Aangezien gezegd artikel 8 in zulk geval aan den werkmán het recht toekent op de betalingen voorzien door artikel 6 van het Koninklijk Besluit, zonder dat door dit artikel 8 — in tegenstelling met artikel 6 — de vereischte van het werkelijk nemen van een verlof wordt gesteld; aangezien dit logisch is, vermits, tengevolge van het feit dat het arbeidscontract definitief verbroken is, dit contract niet meer voor den duur van het verlof kan geschorst worden;

Aangezien de wetgever op deze wijze het recht op het bekomen van betaalde verlofdagen omzet, in geval een einde aan het contract gesteld wordt voordat de werkmán het hem toekomend verlof genoot, in een recht tot het bekomen van een onmiddellijk eischbare vergoeding, recht dat door het Koninklijk Besluit van 14 Augustus 1936 aan geen enkele voorwaarde wordt onderworpen;

Aangezien de patroon door dergelijke oplossing niet benadeeld wordt, vermits hij in elk geval het kwestieuze bedrag moet betalen, zonder op eenige hem nuttige tegenprestatie te kunnen aanspraak maken; terwijl de tegenovergestelde oplossing, waardoor de werkmán die bij een ander patroon in dienst was getreden verplicht zou worden zijn

nieuw werk te onderbreken om van de betaling verschuldigd door zijn vroegeren patroon te genieten, voor den werkmán het verlies van zijne nieuwe betrekking voor gevolg zou kunnen hebben;

Aangezien aanlegger dus bij het verlaten van den dienst van verweerster recht kreeg op een vergoeding wegens de niet genoten betaalde verlofdagen zonder gehouden te zijn eenig bewijs van werkelijke werkonderbreking voor te brengen;

Om deze redenen:

De Werkrechtersraad, alle andere besluiten verwerpende, veroordeelt verweerster om aan aanlegger te betalen een bedrag van 200 frank voor zes dagen betaald verlof, vermeerderd met de gerechtelijke intresten en de kosten des gedings geraamd op de som van 22,25 frank.

BIBLIOGRAPHIE

Jean SERVAIS. — A. MECHELYNCK. — Paul SERVAIS. — Louis SCHONCK. — *Les codes et les lois spéciales les plus usuelles en vignes en Belgique.* — 23e editie. — Etablissements Bruylants. — Brussel. — 1937.

Het Huis Bruylant heeft zoo pas de 23e uitgave laten verschijnen van de bekende wetboeken van Servais en Mechelynck, waarvan sedert 1927 den tekst werd nagezien door de Heeren Paul Servais en Louis Schnock. Zelden werd met zooveel ongeduld deze uitgave verwacht. Inderdaad, de wetgevende wijzigingen die sedert de vorige editie zijn in voege gekomen waren buitengewoon talrijk. Men vindt ze hier allen uitstekend bijgehouden tot den laatsten dag en deze nieuwe uitgave geeft ons thans het volledig nieuw recht zooals het door de menigvuldige laatste besluitwetten is tot stand gebracht.

De verzorging van den tekst evenals van den druk beantwoorden aan de hoogstaande reputatie van dit klassieke werk.

J. BERTA en Ernest VANDEVELD. — *Code des lois politiques et administratives.* — T. I. — *Constitution et lois organiques.* — Etablissements Bruylant. — Brussel. — 1937.

Tegelijkertijd met de uitgave der gebruikelijke wetten verschijnt bij denzelfden uitgever een vierde editie van den «Code des lois politiques et administratives», samengesteld door de Heeren Berta en Vandeveld en thans bezorgd door den heer Raoul Ruttiens, rechter bij de Rechtbank van eersten aanleg te Dinant. Ook op het gebied van het staats- en het administratief recht zijn de wijzigingen in de laatste tijden menigvuldig geweest en was het noodig nauwkeurig de oude teksten met de nieuwe samen te schakelen.

Zulks is in dit werk gebeurd met een merkwaardige zorg. Dit boek is het onmisbaar instrument voor al degenen die zich bezighouden met het bestuursrecht en het is te verhoppen dat het tweede gedeelte, dat meer bijzonder gewijd is aan de speciale administratieve wetten zeer spoedig zal kunnen verschijnen.

INGEZONDEN BIJDAGEN

HET RECHTERLIJK GEWIJSDE IN ZAKE ECHTSCHIEDING

Wanneer we hier de invloed van het rechterlijk gewijsde in zake echtscheiding willen onderzoeken, bedoelen we enkel den invloed uitgaand van een gerechtelijke beslissing gewezen door een burgerlijke rechter in een voorafgaandelijke proceduur van echtscheiding.

De bindende invloed van het strafrechterlijk gewijsde is aan geen twijfel onderhevig.

De vraag stelt zich thans welke draagkracht moet verleend worden aan de principen van het gewijsde zooals ze geformuleerd worden door art. 150 en 1351 van het B. W.

Voorafgaandelijk dient gezegd dat men geen enkele reden ziet om de principen van het gewijsde in zake de proceduur in echtscheiding niet toe te passen.

Het gerechtelijk gewijsde vergt identiteit van voorwerp, oorzaak en partijen. Door oorzaak in een proceduur van echtscheiding verstaat men de feiten die den grond der vraag vormen.

Hieruit volgt dus dat een vraag zal stuiten op het rechterlijk gewijsde wanneer een vroegere vraag, op zelfde gronden gegrondvest reeds gerechtelijk werd beslecht.

In burgerlijke zaken is de exceptie van het rechterlijk gewijsde niet van openbare orde. Partijen kunnen aan het voordeel ervan verzaken (Cass. 9 Maart 1866. Pas. 1866. I. 166; Cass. 16 December 1926. Pas. 1927. I. 108).

Een interlocutoire vonnis heeft kracht van gewijsde nopens de betwiste punten die bepaaldelijk gevonnist werden (Cass. 20 Mei 1898. Pas. 1898. I. 191).

In geval van betwisting nopens de identiteit van voorwerp en oorzaak beslist de rechter van den grond op soevereine wijze (Cass. 2 Juni 1887. Pas. 1887. I. 284).

Wanneer de partijen geen melding maken van een vroegere proceduur, zijn ze verondersteld stilzwijgend te verzaken aan het voordeel der exceptie van gewijsde. De exceptie mag dan niet ingeroepen worden door den rechter, noch opgeworpen door het Openbaar Ministerie.

De exceptie van gewijsde kan evenmin opgeworpen worden tusschen een vordering in scheiding van goederen en een vraag in echtscheiding.

Natuurlijk mag een aanlegger na een eerste vordering, een tweede inleiden die de feiten der eerste proceduur omvat en er tevens andere behelst.

Hoewel het princip van gewijsde niet toepasselijk is wanneer na een vraag in echtscheiding, een vraag van scheiding van goederen wordt ingeleid, op zelfde gronden, meenen we dat niettemin deze vraag onontvankelijk is wanneer door het eerste vonnis de feiten reeds als niet bestaande bevonden werden.

Deze stelregel is echter slechts toepasselijk wanneer het blijkt door het eerste vonnis dat het tegendeel der ingevoerde bezwaren gerechtelijk bevonden werd (Brussel, 16 December 1893. P. P. 1894, nr 837).

Zulks is niet het geval indien in een eerste vordering dezelfde feiten geweerd werden als zijnde niet genoegzaam bewezen, daar in de nieuwe proceduur de mogelijkheid van volledige bewijsoverlevering kan bestaan (Charleroi, 29 Januari 1896. Pas. 1896. III. 118).

Na een eerste vordering, en in geval van verzoe-

ning mag een nieuwe vraag ingeleid worden met vermelding van de reeds vroeger aangehaalde feiten. Op te merken valt dat de eerste feiten in een tweede vordering niet als bijkomend mogen beschouwd worden, maar dat ze een geheel uitmaken met de nieuwe vraag. Dit punt werd zeer juist in het licht gesteld door Piérard (II. nr 508). Dezelfde thesis wordt trouwens voorgehouden in een arrest van het Hof van Cassatie van 3 Oogst 1871 (Belg. Jud. 1871, blz. 1217). Logisch moet men hieruit besluiten dat zelf indien de nieuwe vraag onvoldoende op zichzelf, mag gesteund worden door de vroeger aangevoerde bezwaren. Het rechterlijk gewijsde is hier niet van toepassing daar het geheel van redenen samengesteld uit de oudere en nieuwere feiten, een nieuwe vraag vormt die nog niet beslecht is.

Dit is echter niet het geval wanneer door een eerste uitspraak de vroegere feiten als niet bestaande of valsch werden bestempeld.

Het kan niet betwist worden dat in een tweede vordering de aanlegger feiten mag begrijpen die de eerste vordering hebben voorafgegaan en er zelfs niet werden in opgenomen. Het tegendeel beslissen zou er op neerkomen zekere feiten te verwijderen en men kent geen wettekst die zulks zou wettigen wanneer deze feiten voldoende duidelijk omschreven zijn. Elke partij is trouwens vrij zekere grieven niet te vermelden. Deze handelwijze is volkomen wettig en kan ingegeven zijn door beweegredenen die te eerbiedigen zijn.

Voorals men ziet moet in zake echtscheiding het principie van het rechterlijk gewijsde met zeer veel omzichtigheid behandeld worden. V. L.

WETGEVING

WET van 24 Mei 1937, waarbij een voorrecht ten bate van de slachtoffers van ongevallen wordt voorzien.

Leopold III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, heil. De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel 1. Artikel 20 der wet van 16 December 1851 op de voorrechten en hypotheeken wordt aangevuld als volgt :

« 9° De schuldvorderingen wegens een ongeval, ten bate van een door dat ongeval benadeelden derde of diens rechthebbenden, zijn bevoorrecht op de vergoeding welke de verzekeraar der burgerlijke verantwoordelijkheid, op grond van de verzekeringsovereenkomst, verschuldigd is.

» Geen betaling aan den verzekerde zal als ontheffing gelden, zolang de bevoorrechte schuldeischers niet schadeloos werden gesteld. »

OVERGANGSBEPALINGEN

Art. 2. Bovenstaande bepaling is van toepassing op de schuldvorderingen van vergoedingen wegens ongevallen voorgekomen vóór het in werking treden dezer wet. In dergelijk geval, slaat het voorrecht op al de vergoedingen of deelen van vergoedingen waartoe, uit hoofde van de verzekeringsovereen-

komst, de verzekeraar van de burgerlijke verantwoordelijkheid gehouden is en waarvan hij zich nog niet geldig heeft gekwetend.

Gegeven te Brussel, den 24 Mei 1937.

KONINKLIJK BESLUIT van 28 Mei 1937. - Beroep van advocaat. - Tucht in de balie.

Leopold III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, heil. Op de voordracht van Onzen Minister van Justitie, Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Eenig artikel. De achtste alinea van art. 4bis van het koninklijk besluit van 5 Augustus 1836 tot regeling van het beroep van advocaat en betreffende de tucht in de balie, aangevuld door het koninklijk besluit van 5 Juni 1926, is vervangen door de volgende bepaling :

« Deze herstemming heeft in de zelfde voorwaarden plaats op een volgende vergadering. »

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, dat van kracht wordt den dag waarop het wordt bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, den 28 Mei 1937.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 9 DER WET VAN 31 MEI 1888, OP DE VOORWAARDELIJKE VEROORDEELING.

**Amendementen
voorgesteld door de Regeering.**

Eerste artikel.

I. — De 2° alinea te doen luiden als volgt :

« De uitsteltermijn wordt door den rechter vastgesteld. Hij bedraagt ten minste een jaar en ten hoogste twee jaar wanneer het politiestrafen, en ten minste twee jaar en ten hoogste vijf jaar wanneer het correctioneel straffen geldt ; hij gaat in met den dag van het vonnis of van het arrest ».

TOELICHTING.

Dit amendement heeft een tweevoudig doel :

a) voor de correctioneel straffen wordt, volgens dit amendement, de duur van het uitstel die, volgens het thans geldende ontwerp, vijf tot tien jaar bedraagt, teruggebracht op ten minste twee en ten hoogste vijf jaar. Die termijn van vijf jaar tot tien jaar was gewettigd toen, op grond van de bepalingen van het ontwerp, dat uitstel kon worden verleend zelfs wanneer de straf in een gevangenisstraf van vijf jaar bestond (Kamer der Volksvertegenwoordigers, **Bescheid** n° 436, van 19 October 1926). Die duur is niet meer te wettigen nu het ontwerp alleen voor de straffen, die niet meer dan één jaar bedragen, uitstel voorziet ;

b) Het amendement bepaalt dat de uitsteltermijn ingaat met den dag van het vonnis of van het arrest ; zulks was reeds voorzien in den Nederlandschen tekst van het ontwerp en komt tevens overeen met het van kracht zijnde artikel 9 der wet van 31 Mei 1888.

Aan den uitsteltermijn van één jaar tot twee jaar, die voor het ontwerp voor de politiestrafen is voorzien, wordt door dit amendement geen verandering

gebracht. In den huidige stand van de wetgeving bedraagt het uitstel ten hoogste vijf jaar, zonder vermelding van een minimumduur (art. 9 der wet van 31 Mei 1888).

II. — De 3^e alinea te doen luiden als volgt :

« De veroordeeling tot de straffen waarvan de tenuitvoerlegging zoodoende zal geschorst zijn geworden, wordt geacht niet te bestaan indien, gedurende dien termijn, de veroordeelde geen nieuwe veroordeeling tot gevangenisstraf of tot een zwaardere straf oploopt voor misdad of wanbedrijf ».

TOELICHTING.

Dit amendement heeft voor doel er op te wijzen dat, wanneer de rechter gebruik maakt van de door de eerste alinea van artikel I toegekende bevoegdheid om slechts voor één straf of voor sommige van de straffen die hij wegens éézelfde feit uitsprekt uitstel te verleenen, niet de gansche veroordeeling maar enkel het voorwaardelijk uitgesproken gedeelte geacht wordt niet te bestaan in het bij de derde alinea van artikel I voorziene geval.

Een veronderstelling : de rechter heeft b. v. uitstel verleend voor de subsidiaire gevangenisstraf maar niet voor de geldboete, en deze geldboete is nog niet betaald bij het verstrijken van den bij de 3^e alinea voorzien termijn. Die geldboete zal nochtans eischbaar zijn zolang de verjaring niets is ingetreden, terwijl subsidiaire gevangenisstraf niet meer kan tenuitvoer worden gelegd indien de uitsteltermijn verlopen is zonder dat de veroordeelde een feit heeft gepleegd die een correctioneele gevangenisstraf of een zwaardere straf medebrenkt.

III. — De alinea's 6 en 7 te doen luiden als volgt, en in een enkele alinea te vervatten :

« De rechter kan het verleenen van het uitstel afhankelijk maken van de uitvoering, binnen een gestelden termijn, van het geheel of een gedeelte der door hem uitgesproken burgerlijke veroordeeling. Bij het verstrijken van dezen door den rechter vastgestelden termijn wordt de zaak opnieuw door het openbaar ministerie ter terechtzitting aangebracht om een eindbeslissing over het verleenen van het uitstel te bekomen ».

Artikel 3.

Te doen wegvallen.

TOELICHTING.

Artikel 3 van het ontwerp dat op grond van dit amendement moet wegvallen, had voor doel de wet op het eerherstel in overeenstemming te brengen met artikel I van het ontwerp voor zoover dit artikel voor de correctioneele straffen een uitsteltermijn van vijf jaar tot tien jaar voorzag.

Indien bovenstaand amendement I waarbij de uitsteltermijn op twee jaar tot vijf jaar wordt bepaalt, aangenomen wordt, dan moet artikel 3 van het ontwerp wegvallen.

De Minister van Justitie,
V. DE LAVELEYE.

TIJDSCHRIFTEN

DE GEMEENTE. — Nr 4. — Beroep van het Gemeentebestuur tegen den dader van een ongeval. — Waterleidingen in de Vlaamsche gemeente, door Ing. J. Vranckx. — Raadplegingen. — Practische commentaar over de gemeentewet. — Practisch overzicht in zake openbaren onderstand. — Boekennieuws.

HET LEVEN OP 'T KANTOOR. — Nr 7. — Mei 1937. — Fiscale rekenkunde. — Leidraad bij de studie van het Belgisch handelsrecht. — Levensverzekering. — Maten en gewichten. — Mechanisch doorlopende inventaris (op 150.000 beweegbare steekkaarten). — Nog over de revisoren. — Notarisboekhouding (Commentaar). — Overdrukken van handelsrecht. — Prijskampen (boekhouden). — Syndikaten voor het uitgeven van titels. — Vaktaalcommissie. — Verpakkingen (Woordenlijst). — Verzekeringen (Studie). — Uit den omloop getrokken zegels. — Uit het Staatsblad. — Bekeoordeeling. — Aankondigingen. — Gids voor Sociale Wetten.

ECONOMISCHE TIJDINGEN. — Nr 9. — 10 Mei 1937. — Het Steenbakkersbedrijf in België, door A. Dierick. — Actueele vraagstukken. — Uit het Staatsblad. — Statistieken en Diagrammen. — Textielrubriek. — Economisch leven. — Beursrubriek.

JOURNAL DES TRIBUNAUX. — Nr 3492. — 16 Mei 1937. — La réforme administrative. — Le rapport de M. Louis Camu sur le statut des agents de l'Etat.

LA BELGIQUE JUDICIAIRE. — Nr 10. — 15 Mei 1937. — Le régime des juridictions internationales compétentes en matière de conflits coloniaux, par René Warlomont.

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Nr 21. — 22 Mei 1937. — Mr J. Overwater : Het wetsontwerp tot wijziging van het kinderrecht (I).

Nr 22. — 29 Mei 1937. — Mr J. Overwater : Het wetsontwerp tot wijziging van het kinderrecht (II, slot).

ECONOMISCHE TIJDINGEN. — Nr 10. — 25 Mei 1937. — De geographische verspreiding van de Werkloosheid in België, door M. J. M. L. Demeyere. — Voor onze exporteurs. — Landbouw en nijverheid. — Onze Vaktaal. — Boekenschouw. — Beursrubriek.

DALLOZ. — RECUEIL HEBDOMADAIRE DE JURISPRUDENCE. — Nr 19. — 27 Mei 1937. — Chronique : Les récents progrès de la législation artisanale, par M. Michel Debré.

DEUTSCHES RECHT. — Nrs 9-10. — 15 Mei 1937. — Zur Erneuerung des Ehescheidungsrechts. — Entwurf eines neuen Ehescheidungsrecht. — Geschichtliche Ausgangspunkte der Eheform, prof. Wieacker. — Grundsätzliches zum Ehescheidungsrecht, prof. Larenz. — Die Wissenschaftsarbeit im NSRB, H. Gutjahr. — Zum Danziger Polizeirecht. — Neues Polizeirecht in Danzig, I, Dr. Hamel. — Neues Polizeirecht in Danzig, II, M. Schmidt. — Grundsätze national-socialistischer Gemeindepolitik, M. Markull. — Rechtspolitik in der Praxis. — Kritische Umschau. — Blick in die Zeit. — Neues Recht in Gesetz. — Schrifttum.